

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΠ. ΚΑΡΑΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

"ΒΟΥΛΗ ΘΕΤΤΑΛΟΜΑΓΝΗΣΙΑΣ"
ΒΕΛΕΣΤΙΝΟ, 11 ΜΑΪΟΥ 1821

*Η Ανέγερση του Μνημείου
το 2000
και το γκρέμισμά του
το 2008!*

ΕΚΔΟΣΗ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΕΛΕΤΗΣ
ΦΕΡΩΝ-ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ-ΡΗΓΑ

ΑΘΗΝΑ 2009

Δρ. Δημήτριος Απ. Καραμπερόπουλος
www.karaberopoulos.gr

"ΒΟΥΛΗ ΘΕΤΤΑΛΟΜΑΓΝΗΣΙΑΣ"

ΒΕΛΕΣΤΙΝΟ, 11 ΜΑΪΟΥ 1821

ISBN: 978-960-6733-08-6

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ ΦΕΡΩΝ-ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ-ΡΗΓΑ

Μιλτιάδου 3 - 145 62 Κηφισιά - Αθήνα

Τηλ. & Fax: 210-8011.066

www.rhigassociety.gr

e-mail: karamber@otenet.gr

Το κείμενο που ακολουθεί δίδεται στη δημοσιότητα για δύο λόγους:

- 1. Ως υπόμνηση για το σημαντικό γεγονός της «Βουλής Θετταλομαγνησίας, 11 Μαΐου 1821», που συγκλήθηκε στο Βελεστίνο προς τιμήν του Ρήγα Βελεστινλή και τιμήθηκε το 2000 με ανέγερση Μνημείου.*
- 2. Επιλέον ως υπόμνηση της καταστροφής του Μνημείου αυτού κατά το 2008 από την αλλοτριωτική τακτική των χαλαστήδων.*

Μάιος 2009

**ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΣΥΓΚΛΗΣΗΣ
ΤΗΣ "ΒΟΥΛΗΣ ΘΕΤΤΑΛΟΜΑΓΝΗΣΙΑΣ"
ΣΤΟ ΒΕΛΕΣΤΙΝΟ
ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΤΟΥ ΡΗΓΑ, (11 ΜΑΪΟΥ 1821)**

Μετά την έκρηξη της επανάστασης στην Πελοπόννησο και Στερεά Ελλάδα, δύο μήνες αργότερα, τον Μάιο του 1821, η επαναστατική φλόγα έφθανε και στην Μαγνησία. Αρκετοί κάτοικοι των χωριών του Πηλίου, που ήταν ήδη μυημένοι στη Φιλική Εταιρεία, καθώς και όλοι όσοι ήθελαν την αποτίναξη της πολύχρονης τυραννίας και την απόκτηση της πολυπόθητης ελευθερίας άρπαξαν τα όπλα, με πρωτοστάτη τον αρχιμανδρίτη Άνθιμο Γαζή.

Άνθιμος Γαζής. (Εικόνα από το βιβλίο που μετέφρασε και εξέδωσε "Γραμματική των φιλοσοφικών επιστημών", Βιέννη 1799).

Κι ο Γαζής για να εμψυχώσει τους επαναστατημένους ραγιάδες και να τους ωθήσει στον τιτάνιο του πολέμου αγώνα, μοιράζει στους στρατιώ-

Η σφραγίδα της Επανάστασης της Μαγνησίας το 1821.

τες του τον επαναστατικό παί-
άνα, τον Θούριο του Ρήγα για να τραγουδηθεί. Το «ως τότε παλληκάρια» αντιλάλησε στις Μαγνησίας τα μέρη και έτσι οι αρματωμένοι ραγιάδες ατσα-

λώθηκαν στην απόφασή τους για το δίκαιο του πολέμου κατά του δεσποτισμού, της τυ-

ραννίας και στην αναγκαιότητα της δημιουργίας της Ελληνικής δημοκρατικής τους πολιτείας.

Στις 7 Μαΐου 1821 ο Ανθίμος Γαζής έβγαλε την διακήρυξη με τίτλο «Προς τους λαούς της Ζαγοράς, των Φερών και της Αγυιάς»¹. Μεταξύ των άλλων τονίζει τη σημασία του Ρήγα και της θυσίας του, που πριν από λίγα χρόνια θυσιάστηκε

1. Η Προκήρυξη αυτή του Ανθίμου Γαζή δημοσιεύεται από τον Γιάννη Κορδάτο, *Ιστορία της Επαρχίας Βόλου και Αγιάς, Από τα αρχαία χρόνια ως τα σήμερα*, εκδόσεις "20ος αιώνας", Αθήνα 1960, σσ. 662-664.

για την πατρίδα, ότι ο ίδιος ο Ρήγας προΐσταται στην επαναστατημένη Θεσσαλία και ο Θούριός του θα γίνει «εγερτήριον σάλπισμα» στον πόλεμο που αρχίζουν. Μάλιστα τον αποκαλεί και «μέγα Θεσσαλό»:

«...Θετταλομάγνητες, ας δράξωμεν και ημεῖς τα ὄπλα. Δεν πρέπει να κωφεύσωμεν εἰς τὴν φωνὴν τῆς πατρίδος. Ἀς ἀκουσθεὶ διάτορος ἡ κραυγὴ μας: Ἐλευθερία ἢ θάνατος. Ἡ σκιά τοῦ Ρήγα τοῦ Θεσσαλοῦ, ὁ ὁποῖος πρό ὀλίγων χρόνων ἐθυσίασε τὴν ζωὴν τοῦ ὡς γνήσιος Ἕλληνα καὶ μέγα πατριώτη, διὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Γένους μας, προΐσταται εἰς τὴν Θεσσαλίαν. Ὁ Θούριος ὕμνος τοῦ «ὡς πότε παλικάρια θὰ ζῶμεν εἰς τὴν σκλαβιά», ας γίνῃ τὸ ἐγερτήριον σάλπισμα εἰς τὸ βουνόν τῆς Ζαγοράς καὶ εἰς ὅλην τὴν Θεσσαλίαν. Ὁ μέγας Θεσσαλὸς Ρήγας ζητεῖ ἀπὸ τοὺς λαοὺς τῆς Θεσσαλομαγνησίας ἐκδίκησιν. Ἀς ἀκούσωμεν τὴν προσταγὴν τοῦ ἐνθυμούμενοι καὶ τοὺς χρυσοὺς λόγους τοῦ: «Καλλιότερα μιᾶς ὥρας ἐλεύθερη ζωὴ, παρὰ ὅλους τοὺς χρόνους σκλαβιά καὶ φυλακὴ...».

Και ο Γαζής συνεχίζει στην διακήρυξή του να απαριθμεί τα επιχειρήματα για το δίκαιον της επαναστάσεώς τους, αναφέροντας τις εξεγέρσεις των σκλαβωμένων Ελλήνων στις άλλες περιοχές της Ελλάδος. Ωστόσο στην διακήρυξή του συνιστά να συγκληθεί Συνέλευση με αντιπροσώπους από τις κοινότητες της Θετταλομαγνησίας, με σκοπό να συντάξουν Σύνταγμα στα πρότυπα του δημοκρατικού Συντάγματος του Ρήγα Βελεστινλή. Διακηρύττει ο Ανθιμος Γαζής:

«Θετταλομάγνητες!

*Δια την καλήν σύστασιν της χώρας, καθώς και δια την ευνομίαν, κοινήν ευταξίαν και τον διοργανισμόν του πολέμου, εντέλλομαι να εκλέξητε από κάθε ναχιγέν (= περιοχή, κοινότητα), εμπείρους, τιμίους και νουνεχείς αντιπροσώπους, οι οποίοι ως βουλευταί θα συστήσωσιν την **Βουλήν της Θετταλομαγνησίας**². Ούτοι κατά τα αρχαία θέσμια των*

2. «Εφρόντισαν οι Θετταλομάγνητες την άμεσον σύστασιν διοικήσεως τοπικής ήν ωνόμασαν "Βουλήν Θετταλομαγνησίας"», Ιωάννης Φιλήμων, *Δοκίμιον ιστορικών περί της Ελληνικής Επαναστάσεως*, τόμ. 3, 1860, σ. 135.

προγόνων μας και τας συστάσεις³ του Ρήγα του Θεσσαλού, θα συντάξωσιν την Νομικήν Διάταξιν, η οποία θα κανονίζη εις το μέλλον τα της διοικήσεως των χωρίων και της επαρχίας μας, τον διοργανισμόν του πολέμου και τα δίκαια των συμπατριωτών μας...».

Το σχέδιο των επαναστατών, πού εν τω μεταξύ πολιορκούσαν το Κάστρο του Βόλου, ήταν να κατευθυνθούν με τρία σώματα, το ένα στο Βελεστίνο, το άλλο στον Κίσσαβο και το τρίτο στον

3. Είναι σημαντική η παράγραφος αυτή διότι δείχνει ότι ο Γαζής γνώριζε το Σύνταγμα του Ρήγα, το οποίο ως γνωστόν είχε κατασχεθεί στο τυπογραφείο των Σιατιστινών αδελφών Πούλιου μετά την προδοσία και τη σύλληψη του Ρήγα. Θα είχε υπό όψιν του κάποιο αντίτυπο από τα λίγα που ξέφυγαν από την Αυστριακή Αστυνομία, η οποία κατέστρεψε τα αντίτυπα, που είχε μαζί του ο Ρήγας. Βλ. Κων. Αμάντου, *Ανέκδοτα έγγραφα περί Ρήγα Βελεστινή*, Αθήνα 1930, επανέκδοση με την προσθήκη ευρετηρίου (επιμέλεια Δημ. Καραμπερόπουλου), Επιστημονική Εταιρεία Μελέτης Φερών-Βελεστίνου-Ρήγα, Αθήνα 1997, σ. 151. Η φράση «κατά τας συστάσεις του Ρήγα» δείχνει ότι ο Άνθιμος Γαζής θα χρησιμοποιούσε το Σύνταγμα του Ρήγα ως σχέδιο για να διατυπώσουν οι βουλευτές της «Βουλής Θετταλομαγνησίας» το δικό τους Σύνταγμα, την «Νομικήν Διάταξιν», όπως γράφει ο Γαζής.

Αλμυρό. Πράγματι το πρώτο σώμα των επαναστατών εισέβαλε στο Βελεστίνο, όπου διεξήχθη η «Μάχη του Βελεστίου» και ελευθέρωσε του Έλληνες της γενέτειρας του βάρδου της επανάστασης, του Ρήγα.

Η «ΒΟΥΛΗ ΘΕΤΤΑΛΟΜΑΓΝΗΣΙΑΣ» ΣΤΟ ΒΕΛΕΣΤΙΝΟ

Από την πρώτη στιγμή της κήρυξης της Επανάστασης του 1821, καθώς απλωνόταν και επικρατούσε κατά τόπους στον ελληνικό χώρο, συστήθηκαν παράλληλα και οι πρώτες τοπικές Συνελεύσεις⁴ για την αντιμετώπιση των προβλημάτων του πολέμου και της διοίκησης της κάθε περιοχής. Έτσι έχουμε τη Μεσσηνιακή Σύγκλητο ή Γερουσία, την Εφορεία της Καρυταίνης, τη Γενική Εφορεία της Τριφυλίας, το «Κοινόν της επαρχίας

4. Βλ. Ιωάννα Διαμαντούρου, «Η πρώτη διοικητική οργάνωση των ελευθέρων περιοχών, (Μάρτιος-Μάιος [1821])», *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, Εκδοτική Αθηνών, τόμ. ΙΒ', Αθήνα 1975, σσ. 128-129.

της 'Ηλιδος»⁵ στην Γαστούνη, την Κοινότητα ή Καγκελλαρία της Κορίνθου, την Καγκελλαρία του Αργους, την Τοπική Διοίκηση της Ύδρας και των Σπετσών, της Ανατολικής και Δυτικής Χέρσου Ελλάδος, τη Βουλή των Ψαρών, την Αρχή των Αθηνών, το Πολιτικό Σύστημα της Σάμου, την Γενική Εφορεία του Αθω, τη Βουλή της Σαντορίνης, τις επαρχιακές και τις τοπικές δημογεροντίες του Μυστρά, της Κορώνης, των Κασσίων, κ.ά.

Και όλες αυτές οι πρώτες τοπικές Αρχές είχαν ως μέλημά τους τη συγκρότηση τοπικού στρατού, τον εφοδιασμό με πυρομαχικά και τρόφιμα, τον σύνδεσμο τους με τις στρατιωτικές δυνάμεις των γειτονικών επαρχιών καθώς και την αντικατάσταση της τουρκικής εξουσίας με την ελληνική διοίκηση.

Παρόμοια και ο Ανθιμος Γαζής και οι αντιπρόσωποι του Πηλίου με την κήρυξη της επανάστασής τους και σύμφωνα με την διακήρυξή του, θα έπρεπε να συνεδριάσουν για να βάλουν τις βάσεις του Συντάγματός τους, της «Νομικής Διατάξε-

5. Βλ. Τάσος Αθ. Γριτσόπουλος, *Ιστορία της Γαστούνης*, τόμ. 1, Αθήναι 1998-1999, σ. 603.

ως», για να κυβερνηθούν δημοκρατικά. Και τόπο της συνεδρίασής τους εκλέξανε το Βελεστίνο, προς τιμήν του Ρήγα Βελεστινλή. Μάλιστα, το Σύνταγμά τους, όπως τόνιζε ο Ανθ. Γαζής στη διακήρυξή του, θα έπρεπε να είναι σύμφωνα με τις «συστάσεις» του Ρήγα, να είναι, δηλαδή, σύμφωνα με τις δημοκρατικές ιδέες του Συντάγματος του, που το επιγράφει «Νέα Πολιτική Διοικήσις». Η Συνέλευση των επαναστατών αντιπροσώπων στο Βελεστίνο ονομάστηκε ΒΟΥΛΗ ΘΕΤ-ΤΑΛΟΜΑΓΝΗΣΙΑΣ⁶. Πρόεδρος της εκλέχθηκε ο Ανθιμος Γαζής, (1764-1828) και γραμματέας ο Φίλιππος Ιωάννου, (1796-1880) ο μετέπειτα καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών, ο οποίος μάλιστα συνέθεσε το επίγραμμα στον ανδριάντα του Ρήγα, που στήθηκε μπροστά στο Πανεπιστήμιο Αθηνών⁷.

6. Γιάννη Κορδάτου, *Η επανάσταση της Θεσσαλομαγνησίας του 1821*, Αθήνα, εκδόσεις Επικαιρότητα, 1983, σ. 86.

7. Ο ανδριάντας του Ρήγα Βελεστινλή στον προ του Κεντρικού κτιρίου του Πανεπιστημίου Αθηνών χώρο έργο του Ιωάννη Κόσσου και με δαπάνη του Γεωργίου Αβέρωφ εγκαινιάστηκε το 1871. Το επίγραμμα είναι του Ζαγοριανού καθηγητού Φιλίππου Ιωάννου: «Σπέρματ' ελευθερίας ο Φεραίος σπείρεν αιιδός και ο μεν ώλετο φεύ, σπέρμα δ' έβλαστε μέγα».

Όμως η Βουλή αυτή της Θεσσαλομαγνησίας στο Βελεστίνο δεν μπόρεσε να συνεχίσει τις εργασίες της. Οθωμανικός στρατός κατέφθασε από την Λάρισα και έδιωξε τους επαναστάτες βυθίζοντας σε μεγάλη καταστροφή τη χριστιανική συνοικία του Βελεστίνου. Τότε θα καταστράφηκε και ο ναός του Αγίου Αθανασίου⁸, τον οποίο μνημονεύει ο Ρήγας στην Επιπεδογραφία του Βελεστίνου και αργότερα το 1865 οι μεταγενέστεροι, που ήρθαν και εγκαταστάθηκαν στο Βελεστίνο, στη θέση του έκτισαν τον ναό της Παναγίας, που είναι μέχρι σήμερα.

Παρά την καταστροφή ένα ήταν θετικό ότι η επαναστατική δραστηριότητα στην Μαγνησία και το Βελεστίνο καθήλωσε στην περιοχή⁹ για δύο μήνες τις δυνάμεις του Δράμαλη με αποτέλεσμα να αργοπορήσει η κάθοδός του στην Πελοπόννησο.

8. Βλ. Δημητρίου Καραμπερόπουλου, «Ο ναός "Άγιος Αθανάσιος" Βελεστίνου στην εποχή του Ρήγα και σήμερα», Εφημερίδα του Βόλου «*Η Θεσσαλία*», 19 Σεπτεμβρίου 2004 και στο www.karaberopoulos.gr/karaberopoulos/rhigas/33.asp

9. Βλ. Γιάννη Μουγογιάννη, «Η επανάσταση του Πηλίου. Στις 7 Μαΐου 1821 οι Πηλιορείτες ξεσηκώνονται», *Θεσσαλικά Χρονικά*, τόμ. 10, Αθήνα 1971, σ. 74.

ΣΕ ΠΟΙΟ ΜΕΡΟΣ ΤΟΥ ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ ΕΓΙΝΕ Η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ;

Σχετικά με το χώρο του Βελεστίνου, όπου συγκλήθηκε η "Βουλή Θετταλομαγνησίας" μπορούμε να καταλήξουμε σε ορισμένα συμπεράσματα, έχοντας πάντα ως οδηγό τον ίδιο τον Ρήγα. Συγκεκριμένα, στο τοπογραφικό διάγραμμα της γενέτειράς του, στην «Επιπεδογραφία της Φεράς, νύν λεγομένης Βελεστίνος»¹⁰, που βρίσκεται στο τέταρτο φύλλο της ΧΑΡΤΑΣ του, δίπλα από τον τίτλο και πάνω από την επιπεδογραφία των Αθηνών, ο Ρήγας σημειώνει ένα χώρο, στο νότιο μέρος του Βελεστίνου, όπου γράφει «Δημόσιος αγορά».

Συσχετίζοντας αυτή την τοποθεσία και τα μέχρι πριν από χρόνια τοπογραφικά δεδομένα του

10. Σημαντική εργασία για την σημασία της Επιπεδογραφίας του Βελεστίνου, που ο Ρήγας σχεδίασε για τη γενέτειρά του, είναι εκείνη του αρχαιολόγου Ευάγγελου Κακαβογιάννη, « Η "Επιπεδογραφία της Φεράς" του Ρήγα από άποψη αρχαιολογική», *Υπέρεια*, τόμ. 1, (Πρακτικά Α' Διεθνούς Συνεδρίου "Φεραί-Βελεστίνο-Ρήγας", Βελεστίνο 1986), Αθήνα 1990, σσ. 423-448.

Βελεστίνου, μπορούμε να υποθέσουμε ότι ο χώρος όπου θα συνεδριάσανε οι αντιπρόσωποι της Βουλής Θετταλομαγνησίας, θα πρέπει να ήταν η πλατεία της «Λαχαναγοράς», που τώρα έχει με-

Η Επιπεδογραφία Βελεστίνου του Ρήγα.

Το τοπογραφικό διάγραμμα του Βελεστίνου που το σχεδίασε ο Ρήγας, και στο οποίο έχει καταγράψει αρκετά μνημεία της γενέτειράς του.

Δείγμα και αυτό της τακτικής του να διατηρεί τις μνήμες, να συμβάλλει στην αυτογνωσία.

τονομασθεί σε πλατεία «Ρήγα Φεραίου». Ο χώρος αυτός είχε πηγάδι¹¹, χάνια, δένδρα και βρίσκεται εκεί όπου ο Ρήγας τοποθετεί τη «Δημόσιο Αγορά».

ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΤΟΥ ΜΝΗΜΕΙΟΥ «ΒΟΥΛΗΣ ΘΕΤΤΑΛΟΜΑΓΝΗΣΙΑΣ»

Στους σκοπούς της Επιστημονικής Εταιρείας Μελέτης Φερών-Βελεστίνου-Ρήγα, εκτός από τη μελέτη και παρουσίαση του έργου του επαναστάτη Ρήγα Βελεστινλή, είναι και η ανάδειξη των ιστορικών γεγονότων, που έλαβαν χώρα στη γένεση του Ρήγα, το Βελεστίνο.

11. Το πηγάδι αυτό απομεινάρι του παρελθόντος, θα ήταν από την εποχή του Ρήγα, δυστυχώς φέτος το 2009 με τη διαμόρφωση της πλατείας που επέφερε με τα σχέδιά του ο Δήμος, και αυτό καταστράφηκε, εξαφανίστηκε, έγινε βορά στην νοοτροπία να μην μείνει τίποτε από τα περασμένα, που να θυμίζει έστω και κάτι. Τέλεια αλλοτρίωση, λες και δεν τους άγγιξε έστω και λίγο το έργο του Ρήγα Βελεστινλή, που πάλεψε για να στεριώσει την ιστορική μνήμη στους Έλληνες και να ενδυναμώσει την σύνδεση τους με το παρελθόν, για να μπορέσουν να αντέξουν στην αλλοτρίωση που παραμόνευε.

Και αυτό επιτυγχάνεται με τα Διεθνή Συνέδρια, τις μελέτες, τις έρευνες, τις εκδόσεις και την ανέγερση μνημείων. Με τα μνημεία¹² ισχυροποιούμε την ιστορική μας μνήμη και την αυτοσυνειδησία μας και επί πλέον όλα αυτά τα ιστορικά γεγονότα γίνονται γνωστά στα παιδιά μας, στους νεώτερους.

Συνδέουμε κατ' αυτόν τον τρόπο το παρελθόν με το παρόν.

12. Μετά την ενσωμάτωση της Θεσσαλίας το 1881 στη γενέτειρα του Ρήγα το πρώτο μνημείο που στήθηκε ήταν ένας μαρμάρινος σταυρός πάνω σε μια βάση στο χώρο «Σπίτι του Ρήγα», που τώρα είναι παραπεταμένος σε μια γωνιά του χώρου. Το 1926 με εράνους και δράση του ποιητή Σπύρου Ματσούκα στήθηκε η προτομή του Ρήγα στο ύψωμα, (προσφορά δωρεάν των αδελφών Γούση, πληροφορία του Γιάννη Γούση), όπου το 1980 στήθηκε ο ανδριάντας του Ρήγα επί δημαρχίας Βασιλείου Κ. Καραμπερόπουλου και η προτομή μεταφέρθηκε στον χώρο «Σπίτι του Ρήγα». Ένα άλλο Μνημείο είναι εκείνο της Εθνικής Αντίστασης (αποκαλυπτήρια στις 15 Οκτωβρίου 1989), ανεγέρθηκε από την ΠΕΕΑ, παράρτημα Βελεστίνου, έργο του γλύπτη Θανάση Φάμπα. Πρέπει να τονισθεί ότι το 1898 από τον πατέρα του φονευθέντος γιού του Αντωνίου Γρηγοράκη στον πόλεμο του 1897 στήθηκε στο χώρο, όπου σκοτώθηκε από τα εχθρικά πυρά, ένας μαρμάρινος οβελίσκος.

Λίγα χρόνια πιο πριν, το 1991, με το «μνημείο Σμολένσκη»¹³ τιμήθηκε η μόνη νικηφόρα μάχη στον ατυχή πόλεμο του 1897, με διοικητή του ελληνικού στρατού τον Κωνσταντίνο Σμολένσκη, ο οποίος εμφύχωνε τους στρατιώτες του λέγοντάς τους πως πολεμούν στη γενέτειρα του Ρήγα. Και το 2000 ο Δήμος Φερών και η Επιστημονική Εταιρεία Μελέτης Φερών-Βελεστίνου-Ρήγα με την ανέγερση του «Μνημείου Βουλής Θετταλομαγνησίας» τίμησαν τη Συνέλευση των επαναστατημένων της περιοχής Μαγνησίας, που συγκλήθηκε στις 11 Μαΐου 1821, στη γενέτειρα του Ρήγα, το Βελεστίνο, προς τιμήν του εθνεγέρτη. Με την κίνηση αυτή η Επιστημονική Εταιρεία Μελετών Φερών-Βελεστίνου-Ρήγα προσπάθησε να καταστή-

13. Μάλιστα η Επιστημονική Εταιρεία Μελέτης Φερών-Βελεστίνου-Ρήγα προ ετών με επιστολή της και σχετικά συνοδευτικά τεκμήρια είχε ζητήσει από την αρμόδια 5η Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων Βόλου την ανακήρυξη ως ιστορικών τόπων τα ορύγματα της Μάχης του Βελεστίνου του 1897, τα οποία εντοπίστηκαν στους πρόποδες της Μαλούκας, όπου διεξήχθησαν οι τότε συγκρούσεις. (Κατά την πρόσφατη επικοινωνία ο προϊστάμενος της 5ης Εφορείας Νεωτέρων Μνημείων κ. Δημ. Παλιούρας ανέφερε ότι προσεχώς θα γίνει η σχετική ανακήρυξη).

σει γνωστό το σημαντικό αυτό ιστορικό γεγονός της «Βουλής Θετταλομαγνησίας».

Το γλυπτό, σκαλισμένο ανάγλυφα σε πλάκα, παριστά τον πρόεδρο και γραμματέα της Συνέλευσης των αντιπροσώπων της Θετταλομαγνησίας, Άνθιμο Γαζή και Φίλιππο Ιωάννου, αντίστοιχα, να περιβάλλονται από οπλισμένους επαναστάτες, μέλη της Βουλής.

Είναι δημιουργία και αφιλοκερδής προσφορά του Γεωργίου Διονυσίου, εκ Ν. Αγχιάλου, γνωστού ακόμη από άλλες δημιουργίες του, όπως του μνημείου της Μάχης της Οβριάς, τους ζωγραφικούς του πίνακες, τη συγγραφή βιβλίων με θέματα ιστορικά και λαογραφικά της περιοχής της Αγχιάλου της Ανατολικής Ρωμυλίας και της Νέας Αγχιάλου. Η αρχιτεκτονική μελέτη του Μνημείου φιλοτεχνήθηκε από τον αρχιτέκτονα κ. Γεώργιο Γιαννακό, πρόεδρο τότε του Πολιτιστικού Οργανισμού του Δήμου Φερών.

Η πρόταση για να τιμηθεί με την ανέγερση Μνημείου το σημαντικό ιστορικό της σύγκλησης της Βουλής Θετταλομαγνησίας (11 Μαΐου 1821), γεγονός το οποίο δείχνει τις δημοκρατικές αντιλήψεις και ευαισθησίες των επαναστατημένων σύμφωνα

Το γλυπτό του Μνημείου της «Βουλής Θεσσαλοναγρηνσίας, 11 Μαΐου 1821», έργο του κ. Γεωργίου Διονυσίου

με τις «Διδαχές του Ρήγα», έγινε από τον πρόεδρο της Επιστημονικής Εταιρείας Μελέτης Φερών-Βελεστίνου-Ρήγα, Δρ. Δημήτριο Καραμπερόπουλο. Την πρόταση ενέκρινε το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας και έγινε αποδεκτή τόσο από τον Δήμαρχο Φερών κ. Κων. Κανάρη όσο και από το Δημοτικό Συμβούλιο.

Η ανέγερση από το Δήμο Φερών και την Επιστημονική Εταιρεία Μελέτης Φερών-Βελεστίνου-Ρήγα του Μνημείου της ΒΟΥΛΗΣ ΤΗΣ ΘΕΤΤΑΛΟΜΑΓΝΗΣΙΑΣ στο Βελεστίνο αποτελεί ένα ελάχιστο δείγμα ευγνωμοσύνης και τιμής στους Θετταλομάγνητες επαναστάτες, οι οποίοι συνεδριάσαν προς τιμήν του Ρήγα στη γενέτειρά του, το Βελεστίνο, για να συντάξουν σύμφωνα με τις «συστάσεις» του, το δημοκρατικό, αντιπροσωπευτικό Σύνταγμά τους.

ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΗΡΙΑ ΤΟΥ «ΜΝΗΜΕΙΟΥ ΒΟΥΛΗΣ ΘΕΤΤΑΛΟΜΑΓΝΗΣΙΑΣ»

Τα αποκαλυπτήρια του ΜΝΗΜΕΙΟΥ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΘΕΤΤΑΛΟΜΑΓΝΗΣΙΑΣ πραγματο-

Πρόσκληση

Ο Δήμος Φερών και η Επιστημονική Εταιρεία Μελέτης Φερών - Βελζτίσιου - Ρήγα στις προσκαλούν στα αποκαλυπτήρια του μνημείου

"ΒΟΥΛΗ ΒΕΤΤΑΛΟΜΑΓΙΣΙΑΣ ΒΕΛΣΤΙΝΟ, 31 ΜΑΪΟΥ 1821"

την Κυριακή 31 Μαΐου 2000, ώρα 11.30 π.μ. στον χώρο τον γηρο του Ιου Δηματικού Σχολείου Βελζτίσιου.

Ο Δήμαρχος Φερών

Ο Γυσιόσης

της Επιστημονικής Εταιρείας Μελέτης
Φερών - Βελζτίσιου - Ρήγα

Κωνσταντίνος Καδόσης

Δρ. Δημ. Κορομυτιδάκης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

1. Χαιρετισμός κ. Γ. Γεωργιάδης, υπεύθυνος του μνημείου επί Προβόλες του Καλλιστραφίου Διονυσίου του Δήμου Φερών
2. Χαιρετισμός και αποκαλυπτήρια του Μνημείου από τον Δημάρχη Φερών κ. Ευμ. Καδόση
3. Τμήμα έκθεση από τον Δήμο Φερών και την Επιστημονική Εταιρεία Μελέτης Φερών - Βελζτίσιου - Ρήγα στον κ. Γεώργιο Διονυσίου για την ομόφωνη προφορά του ελλήνιου "Βασίλει Βετταλομαγισίας"
4. Ομιλία με θέμα: "Η Βασίλει Βετταλομαγισίας του 1821 στα Βελζτίσιου από την Ρήγα" από τον κ. Δημήτριο Κορομυτιδάκη, Πρόεδρος Ισχυρός της Ιεραρχίας και πρόεδρο της Επιστημονικής Εταιρείας Μελέτης Φερών - Βελζτίσιου - Ρήγα.

Η πρόσκληση της εκδήλωσης των αποκαλυπτηρίων του Μνημείου.

ποιήθηκαν την Κυριακή 21 Μαΐου 2000. Η εκδήλωση ξεκίνησε με τους χαιρετισμούς του κ. Γ. Γιαννακού, Προέδρου του Καλλιτεχνικού Οργανισμού του Δήμου Φερών, και του Δημάρχου Φερών κ. Κων. Κανάρη, ο οποίος και έκανε τα αποκαλυπτήρια του Μνημείου. Στη συνέχεια δόθηκε τιμητική διάκριση στον κ. Γεώργιο Διονυσίου για

Ο Δήμαρχος Φερών κ. Κων. Κανάρης τη στιγμή που αποκαλύπτει την πλάκα του Μνημείου, (21 Μαΐου 2000).

την αφιλοκερδή προσφορά του γλυπτού και ολοκληρώθηκε με την ομιλία «Η Βουλή της Θετταλομαγνησίας του 1821 στο Βελεστίνο προς τιμήν του Ρήγα» από τον Δημήτριο Καραμπερόπουλο, πρό-

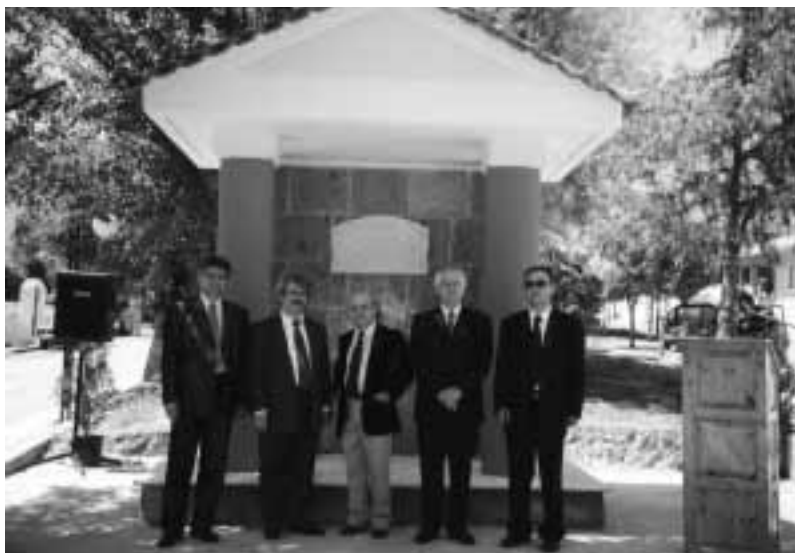

Ο Πρόεδρος της Επιστημονικής Εταιρείας Μελέτης Φερών-Βελεστίνου-Ρήγα Δρ. Δημ. Καραμπερόπουλος επιδίδει την τιμητική πλακέτα και την περγαμνή στον κ. Γεώργιο Διονυσίου.

εδρο της Επιστημονικής Εταιρείας Μελέτης Φερών-Βελεστίνου-Ρήγα. Την εκδήλωση τίμησαν με

Η τιμητική μεμβράνη η οποία εδόθη στον γλύπτη κ. Γ. Διονυσίου.

*Αναμνηστική φωτογραφία μετά τη λήξη των Αποκαλυπτηρίων.
Από αριστερά: κ. Ευάγγελος Ντόντος, Ταμίας της Επιστημονικής
Εταιρείας Μελέτης Φερών-Βελεστίνου-Ρήγα, Δρ Δημήτριος Καρα-
μπερόπουλος, Πρόεδρος της Επιστημονικής Εταιρείας, κ. Γεώργιος
Διονυσίου, δημιουργός του γλυπτού, κ. Κων. Κανάρης, Δήμαρχος Φε-
ρών και κ. Γεώργιος Γιαννακός, Πρόεδρος του Πολιτιστικού Οργα-
νισμού Δήμου Φερών και αρχιτέκτων του Μνημείου.*

την παρουσία τους οι ιερείς του Βελεστίνου, οι δι-
οικητές του 402 ΠΕΒ και του Τμήματος Αστυνο-
μίας Βελεστίνου, και πολλοί κάτοικοι του Βελε-
στίνου. Παραβρέθηκε επίσης ο ιατρός κ. Αντώ-
νιος Όγκος, ο οποίος έζησε τα παιδικά του χρό-
νια στο Βελεστίνο και τώρα ζει στην Αμερική με
την ανάμνηση της ζωής του στο Βελεστίνο.

ΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟ ΓΚΡΕΜΙΣΤΗΚΕ ΤΟ 2008!

Οκτώ χρόνια έμεινε "όρθιο" το «Μνημείο της Βουλής Θετταλομαγνησίας», αλλά τελικά φαίνεται δεν ήταν αρεστό και κατά την διαμόρφωση του περιβάλλοντα χώρου το γκρέμισαν και του άφησαν μόνο κάτι απομεινάρια να χάσκουν στη βάση του, να δείχνουν την πρότερή του θέση. Όποιος θα είδε αυτήν την κατεδάφιση θα νόμιζε

Κάποτε είχε στηθεί εδώ το Μνημείο «Βουλή Θετταλομαγνησίας»...

ότι μάλλον ο δήμαρχος κ. Κων. Κανάρης¹⁴ θα ήθελε να μεταφέρει το Μνημείο σε πιο εμφανές σημείο, στην αρχή της στενόμακρης πλατείας, που βρίσκεται απέναντι από το Δημοτικό Σχολείο.

Δεν χωράει ο ανθρώπινος νους την ιδέα ότι το γκρέμισαν έτσι χωρίς αιδώς. Θλίψη προκαλεί πώς κατάντησαν οι χαλαστήδες το Μνημείο, αν και στήθηκε για ένα σημαντικό ιστορικό γεγονός του Βελεστίνου, που ήταν προς τιμήν του Ρήγα.

Για το γκρέμισμα του «Μνημείου Βουλής Θεσσαλομαγνησίας» και μετά τις επιπόλαιες δικαιολογίες ότι το Μνημείο «γκρεμίστηκε κατά λάθος» (!) λες και ήταν ξήλωμα πεζοδρομίου, εστάλη σχετική επιστολή. Κατωτέρω δημοσιεύουμε την επιστολή στην οποία ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα ερωτηματικά που τίθενται για την καταστροφή του Μνημείου...

14. Δήμαρχος από το 2006 μετά από κλήρωση όμως του Πρωτοδικείου Βόλου, συμπληρώνοντας την 4η τετραετία.

Αξιότιμο

Κηφισιά, 13 Απριλίου 2009

κ. Γεώργιο Παπαδάμ,

Πρόεδρο Δημοτικού Συμβουλίου

Δήμου Φερών

375 00 Βελεστίνο

Θέμα: Το γκρέμισμα του Μνημείου της «Βουλής
της Θετταλομαγνησίας, 11 Μαΐου 1821»

Αγαπητέ Πρόεδρε,

Σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της ιστορικής αυτοσυνειδησίας διαδραματίζουν τα Μνημεία, τα οποία ανεγείρονται για να τιμάται ένα ιστορικό πρόσωπο ή ένα σημαντικό γεγονός. Και ένα τέτοιο σημαντικό γεγονός στο Βελεστίνο ήταν η σύγκληση από τους επαναστάτες της Μαγνησίας του 1821 της ΒΟΥΛΗΣ ΘΕΤΤΑΛΟΜΑΓΝΗΣΙΑΣ. Μάλιστα η συνεδρίαση των επαναστατών έγινε στο Βελεστίνο προς τιμήν του εθνεγέρτη και επαναστάτη Ρήγα Βελεστινλή.

Αυτό το σημαντικό γεγονός η Επιστημονική Εταιρεία Μελέτης Φερών-Βελεστίνου-Ρήγα υιοθετώντας την πρόταση του προέδρου της το τίμησε με την ανέγερση σε συνεργασία με τον Δήμο Φερών του ΜΝΗΜΕΙΟΥ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΘΕΤΤΑΛΟΜΑΓΝΗΣΙΑΣ, τα εγκαίνια του οποίου έγιναν στις 21 Μαΐου 2000.

Το γλυπτικό μέρος ήταν προσφορά του μέλους της Επιστημονικής μας Εταιρείας και πνευματικού ανθρώπου της Νέας Αγχιάλου κ. Γιώργου Διονυσίου, ενώ το αρχιτεκτονικό μέρος ήταν έργο του αρχιτέκτονα και τότε προέδρου του Καλλιτεχνικού Οργανισμού του Δήμου Φερών κ. Γεωργίου Γιαννακού.

Και αυτό το Μνημείο κατά την πρόσφατη διαμόρφωση του σχετικού χώρου γκρεμίστηκε από τον υπεύθυνο εργολάβο, όπως, μου είπες το Σάββατο 11 Απριλίου 2009, μετά το πέρας της εκδήλωσης στο Πνευματικό Κέντρο του Βελεστίου με περισσή δόση ελαφρότητας, σαν να πρόκειται για κανένα ξήλωμα πεζοδρομίου.

Αν, Γιώργο, ο εργολάβος, που είχε αναλάβει το σχετικό έργο του Δήμου Φερών, μπορεί έτσι αυθαίρετα να γκρεμίζει τα μνημεία σημαίνει ότι δεν ενδιαφέρεστε γι' αυτά και δεν θα του είχατε δώσει τις σχετικές οδηγίες. Και αυτό είναι το λυπηρό, η αδιαφορία και έλλειψη ευαισθησίας για τα Μνημεία. Επί πλέον αν αυθαίρετα (!) ο εργολάβος είχε αρχίσει να το γκρεμίζει, γιατί δεν τον σταματήσατε, όταν διαπιστώσατε αυτό το ανοσιούργημα, γιατί περί ανοσιουργήματος πρόκειται. Τέλος, γιατί δεν το ξαναστήσατε; Έχει περάσει τόσος καιρός από το θλιβερό αυτό γεγονός της καταστροφής του Μνημείου της Βουλής Θεσσαλομαγνησίας.

Τα μνημεία σηματοδοτούν το επίπεδο πολιτισμού και ιστορικής μνήμης στο διηνεχές, ενώ τα πεζοδρόμια και οι πλατείες φτιάχθηκαν, φτιάχονται και θα ξαναφτιάχονται πάλι σε λίγα χρόνια.

Με θλίψη σου τα γράφω αυτά γιατί διαπιστώνω πως το Μνημείο της «Βουλής της Θετταλομαγνησίας», με το οποίο αναδείχτηκε ένα ακόμη σημαντικό ιστορικό γεγονός του Βελεστίνου, το γκρεμίσατε και ίσως τώρα θα ψάχνετε στα χαλάσματα του να βρήτε μετά από τόσο καιρό το γλυπτικό μέρος του Μνημείου για να το ξαναστήσετε. Κρίμα όμως που ως νέος άνθρωπος και με πανεπιστημιακή μόρφωση, δεν έδειξες την ανάλογη ευθύνη για την διαφύλαξη της ιστορικής μνήμης, των μνημείων του Βελεστίνου.

Σου στέλνω και δύο φωτογραφίες από τα εγκαίνια του ήδη πλέον γκρεμισμένου Μνημείου «Βουλής Θετταλομαγνησίας».

Με πατριωτικούς χαιρετισμούς

Δρ. Δημήτριος Καραμπερόπουλος
Πρόεδρος Επιστημονικής Εταιρείας
Μελέτης Φερών-Βελεστίνου-Ρήγα

Μέρος του κόσμου που συμμετείχε στα αποκαλυπτήρια του Μνημείου την 21η Μαΐου 2000.

